МОЛОДА СПОРТИВНА НАУКА УКРАЇНИ. 2007.
Гуманітарні аспекти… Олімпійська освіта. Рух „Спорт для всіх”. Т.V. С.222-225.

ОНОВЛЕННЯ ЗМІСТУ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ З ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ

Наталія МОСКАЛЕНКО

Дніпропетровський державний інститут фізичної культури і спорту

Мета дослідження: розробити зміст регіональної програми “Основи здоров’я і фізична культура” з урахуванням сучасних підходів до організації фізичного виховання в школі.

Методи дослідження: аналіз і узагальнення науково-методичної літератури, педагогічне тестування, методи математичної статистики.

Анотація. У статті розкриваються особливості змісту регіональної програми «Основи здоров'я і фізична культура» для дітей молодшого шкільного віку з урахуванням сучасних підходів до організації фізичного виховання в загальноосвітніх навчальних закладах.

Ключові слова: учбова програма, принцип, тестування.

Постановка проблеми. Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Однією з головних проблем формування системи фізичного виховання є розробка навчальних програм, які визначають обсяг знань, умінь і навичок, що підлягають засвоєнню і сприяють розвитку особистості відповідно до державних вимог.

Аналіз базових програм показав, що незважаючи на окремі зміни, основна їх концепція полягає у підготовці до складання контрольних нормативів та державних тестів [1].

Треба відзначити, що зміст програм з фізичної культури має відповідати державним стандартам освіти. Програми повинні мати чітку гуманістичну і оздоровчу спрямованість, сприяти гармонійному розвитку особистості, формувати потребу у зміцненні здоров’я та фізичному вдосконаленні. Реалізація змісту програми має сприяти залученню дітей до здорового способу життя, цінностей фізичної культури, забезпечувати необхідний обсяг рухової активності [2].

Мета дослідження: розробити зміст регіональної програми “Основи здоров’я і фізична культура” з урахуванням сучасних підходів до організації фізичного виховання в школі.

Методи дослідження: аналіз і узагальнення науково-методичної літератури, педагогічне тестування, методи математичної статистики.

Результати дослідження та їх обговорення.

Нами була розроблена у 2002 році регіональна програма “Основи здоров’я і фізична культура” [3] і втілена у систему роботи загальноосвітніх шкіл Дніпропетровської області у 2002-2003 навчальному році.

Апробація програми дала можливість внести необхідні корективи і зміни у зміст на підставі проведеного аналізу і рекомендацій, які надали методисти і вчителі фізичної культури з різних міст і районів Дніпропетровської області.

Програма була доопрацьована і згідно з наказом Управління освіти і науки Дніпропетровської облдержадміністрації була впроваджена в роботу загальноосвітніх шкіл у 2003-2004 навчальному році (Н.В. Москаленко, Л.М. Гут, Л.В. Лаврова, 2004).

Кожна програма повинна мати теоретичний, методичний, практичний і контрольний розділи, що включають два взаємопов’язані компоненти: обов’язковий (базовий) і варіативний (регіональний та шкільний). Обов’язковий компонент забезпечує формування основ фізичної культури особистості. Він формується на основі рекомендованих для даного вікового контингенту державних вимог до програм фізичного виховання, що включає теоретичний і методичний матеріал з основ фізичної культури і здорового способу життя. Цей компонент містить, зокрема, основні елементи фізичних вправ із легкої атлетики, гімнастики, спортивних ігор, плавання та інших видів спорту, а також ефективні форми і методи використання природних факторів, що забезпечують гармонійний розвиток особистості.

Варіативний компонент програми формується на основі науково-обгрунтованих і апробованих на практиці додаткових засобів, методів і прийомів організації фізичного виховання. Він ґрунтується на обов’язковому компоненті, який дає можливість доповнювати його і враховувати

© Москаленко Н., 2007

специфіку спрямованості навчання у регіонах, індивідуальні особливості дітей, їхні спортивні інтереси, потреби, регіональні умови і традиції народної фізичної культури.

Таким чином, при розробці регіональної програми особлива увага приділялась наступним аспектам:

1. Розподілу навчальних годин для проходження тих чи інших розділів з урахуванням місцевих умов проведення уроків та найсприятливіших вікових періодів у розвитку фізичних якостей учнів;

Розподіл навчальних годин для проходження основних розділів зобов'язує вчителя найбільшу частину часу приділяти вивченню та засвоєнню пріоритетного матеріалу.

Так, наприклад, нами була збільшена кількість годин, які відведені на рухливі ігри, аж до 5 класу. Це пов'язано з інтересом дітей до проходження даної теми зі створенням сприятливих умов для їх проведення на уроках ФК.

Збільшена кількість годин на вивчення гімнастики і сучасних форм оздоровчої гімнастики. Дослідження мотивації дітей до занять фізичною культурою свідчить, що починаючи з 6-7 класу у школярів, особливо у дівчат, підвищується зацікавленість сучасними формами оздоровчої гімнастики.

2. Важливе місце в структурі програми повинен займати контрольний розділ, у якому визначаються основні принципи і форми поточної і підсумкової перевірки та оцінки засвоєння навчального матеріалу з фізичного виховання. У цьому розділі повинні бути також представлені вимоги і методика диференційованого заліку як основних форм державного підсумкового контролю, що фіксують і стимулюють результативність фізичного виховання.

Нами запропоновано тематичне оцінювання, яке є обов'язковим і результати його проведення фіксуються в журналі.

Попередня відмова або невдала спроба атестації не може бути підставою для зниження оцінки, семестрова оцінка виставляється на основі оцінок, одержаних учнем за результатами тематичних атестацій, а річна – за результатами семестрових.

Державна підсумкова атестація навчальних досягнень учнів прирівнюється до річної оцінки, до складу якої входить оцінка комплексного тесту.

Комплексне тестування може бути проведено на останніх уроках або за 1-2 дні у вигляді змагань. Комплексне оцінювання за 12-бальною системою передбачає оцінку рівня теоретичних знань, техніки виконання рухових дій, нормативного показника та виконання домашніх завдань.

Нами розроблена система нормативних показників за 12-бальною системою для основної і підготовчої групи на основі даних тестування 238 тис. школярів Дніпропетровської області.

Реальні показники рівня фізичної підготовленості спрощують роботу вчителя фізичної культури при проведенні різних видів контролю.

3. При оцінюванні теоретичних знань рекомендовано використовувати різні педагогічні методи: співбесіди, тестування, написання та захист рефератів.

Так, для оцінки рівня знань дітей молодшого шкільного віку нами розроблені комп'ютерні програми для 1, 2, 3, 4 класів відповідно до змісту теоретичного матеріалу програми.

4. Внесені часткові зміни до змісту навчального матеріалу з урахуванням вікових особливостей розвитку дітей і особливостей формування рухових вмінь і навичок.

Вирішення оздоровчих завдань передбачає введення в урок фізичної культури вправ оздоровчої спрямованості. Тому, наприклад, у додатках програми представлені різні комплекси дихальних вправ.

5. Програма включає також перелік основних нормативних документів, які повинні бути у адміністрації загальноосвітнього навчального закладу і у відділі освіти щодо фізичного виховання учнів.

Висновки

Аналіз впровадження регіональної програми показує ефективність її використання. Зміст програми дає можливість наблизитись до вирішення оздоровчих завдань фізичного виховання; підвищити рівень навчально-виховного процесу, тому що враховує місцеві, кліматичні, екологічні умови, традиції та матеріально-технічну базу шкіл; спростити систему оцінювання теоретичних знань та практичних навичок дітей.

Література

1. *Бойко І.* Вимоги до авторських програм з фізичної культури в системі шкільної освіти // Спортивний вісник Придніпров'я. – 2005. – №2. – С. 79 – 80.

2. Державні вимоги до навчальних програм з фізичного виховання в системі освіти // Фізичне виховання в школі. – 1999. – №3. – С. 32 – 34.

3. *Москаленко Н.В., Гут Л.Н., Лаврова Л.В.* Регіональна програма "Основи здоров'я і фізична культура". – Дніпропетровськ, 2004. – 54 с.

Контрольні нормативи основної групи 1 клас

Рухові якості	Види	Група	Стать	БАЛИ											
				12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
Швидкість	Біг 30 м, с	0	хл	6,3	6,4	6,5	6,6	6,7	7,0	7,2	7,5	7,7	7,8	8,0	8,0
			д	6,5	6,7	6,9	7,1	7,4	7,6	7,7	7,8	7,9	8,0	8,2	8,4
Спритність	Човниковий 4 х 9 м, с	0	хл	12,0	12,2	12,4	12,5	12,6	12,8	13,0	13,4	13,6	13,8	14,0	14,2
			д	12,2	12,5	12,6	12,8	12,9	13,1	13,3	13,5	13,7	13,9	14,3	14,5
Витривалість	Біг, м	0	хл	600	500	560	530	400	460	430	300	260	230	210	200
			д	600	500	450	400	350	320	300	250	220	200	180	160
Сила	Підтягування, разів	0	хл	5	4	3 2/3	3 1/2	3	2 2/3	2 1/2	2	1 2/3	1 1/2	1	-
			д	6	5	4 2/3	4 1/2	3	2 2/3	2 1/2	2	1 2/3	1 1/2	1	-
	Згин. та розгин. рук в упорі лежачи, разів	0	хл	14	12	11	10	8	7	6	5	4	3	2	1
			д	10	9	8	7	6	5	3	2	1 2/3	1 1/2	2/3	1/2
Швидкісно-силові	Піднім. тулуба за 1 хв, разів	0	хл	28	25	24	22	20	18	15	13	11	10	9	8
			д	24	22	20	18	16	14	10	8	7	6	5	4
	Стрибок у довжину з місця, см	0	хл	130	125	122	120	115	110	105	100	95	90	85	80
			д	125	120	110	105	100	98	96	95	90	85	80	70
Гнучкість	Нахил тулуба вперед, см	0	хл	9	8	7	6	5	4	3	2	1,5	1	0,5	-
			д	14	12	11	9	7	6	5	3	2,5	2	1,5	1

ОБНОВЛЕНИЕ СОДЕРЖАНИЯ НАЧАЛЬНОГО ОБРАЗОВАНИЯ ПО ФИЗИЧЕСКОЙ КУЛЬТУРЕ

Наталия МОСКАЛЕНКО

Днепропетровский государственный институт физической культуры и спорта

Цель исследования: разработать содержание региональной программы "Основы здоровья и физическая культура" с учетом современных подходов к организации физического воспитания в школе.

Методы исследования: анализ и обобщение научно-методической литературы, педагогическое тестирование, методы математической статистики.

Аннотация. В статье раскрываются особенности содержания региональной программы «Основы здоровья и физическая культура» для детей младшего школьного возраста с учетом современных подходов к организации физического воспитания в общеобразовательных школах.

Ключевые слова: учебная программа, принцип, тестирование.

THE RENEWAL OF THE CONTENT OF PRIMARY PHYSICAL EDUCATION

Nataliya MOSKALENKO

Dnipropetrovsk State Institute of Physical Culture and Sport

The purpose of research. To develop maintenance of the regional program of "Basis of health and physical culture" taking into account modern approaches to organization of physical education at school.

Methods of research. Analysis and generalization of scientific-methodical literature, pedagogical testing, methods of mathematical statistics.

The article deals with peculiarities of the regional programme "Health Basis and Physical Culture" for junior schoolchildren in accordance with perfect approaches to the organization of physical education in secondary schools

Key words: on-line tutorial, principle, testing.